

e-ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΩΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ LOGISTICS;

Με βάση μελέτες της Διεύθυνσης Μεταφορών της ΕΕ για το 2012, ο κλάδος των μεταφορών ευθύνεται για το 19,7% των παραγόμενων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην Ευρώπη (EU Statistical Pocketbook). Αντίστοιχα, οι οδικές μεταφορές ευθύνονται για το 71,9% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που προέρχονται συνολικά από τις μεταφορές.

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα που σχετίζεται με τις αρνητικές επιπτώσεις των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, είναι η πληρότητα των φορτηγών που εκτελούν μεταφορικό έργο. Αποτελεί συχνό φαινόμενο, φορτηγά οχήματα να κινούνται με χαμηλή πληρότητα ή ακόμα και άδεια.

Με βάση στοιχεία της ΕΕ, το 20% των φορτηγών στην Ευρώπη κινούνται άδεια ενώ στην περίπτωση των εθνικών μεταφορών, το ποσοστό αυτό συχνά υπερβαίνει το 25%. Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι τα άδεια φορτηγά ευθύνονται για ένα σημαντικό μερίδιο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ενώ παράλληλα αποτελούν ένα σημαντικό πόρο που παραμένει αναξιοποίητος.

Υπό το πρίσμα της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης για υψηλής ποιότητας υπηρεσίες μεταφορών, την έλλειψη φυσικών πόρων και παράλληλα την ανάγκη μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από τη χρήση του στόλου των οχημάτων, οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαχείρισης φορτίων μπορούν να προσφέρουν μια πολύτιμη λύση στη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης.

Χαρακτηριστικά των ηλεκτρονικών πλατφόρμων διαχείρισης φορτίων

Πρόκειται για ηλεκτρονικές αγορές που επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, την αντιστοίχιση και την ανάθεση συμβάσεων μεταξύ φορτωτών (πελάτες της υπηρεσίας μεταφοράς), μεταφορέων (αναλαμβάνουν την εκτέλεση του μεταφορικού έργου), και διαμεταφορέων (εταιρίες που συνεργάζονται με μεταφορείς και προσφέρουν υπηρεσίες μεταφοράς), λειτουργώντας ως διαμεσολαβητές με σκοπό τη συνεργασία των παραπάνω ενδιαφερόμενων μερών. Οι κύριες φάσεις κατά την πραγματοποίηση της ανάθεσης φορτίου μέσω των ηλεκτρονικών πλατφορμών είναι τρεις: η φάση της πληροφόρησης και ανταλλαγής δεδομένων, η φάση της διαπραγμάτευσης και η φάση της διευθέτησης.

Στη φάση της πληροφόρησης, οι συμμετέχοντες αποκτούν μια επισκόπηση της αγοράς, λαμβάνοντας ενημέρωση για τα διαθέσιμα φορτία και την πληρότητα των φορτηγών, όπως επίσης για διαθέσιμες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Κατά τη φάση της διαπραγ-

μάτευσης οι προσφορές συνδυάζονται μεταξύ τους μέχρι να υπάρξει συμφωνία.

Παράγοντες που οδηγούν στην ανάπτυξη των ηλεκτρονικών πλατφόρμων διαχείρισης φορτίων

- Το κύριο πλεονέκτημα μίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας διαχείρισης φορτίου συνίσταται στο γεγονός ότι ένα μία οργανωμένη ηλεκτρονική αγορά και υπόσχεται υψηλότερη συνολική λειτουργική αποτελεσματικότητα για όλους τους συμμετέχοντες, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερα περιθώρια κέρδους. Πιο αναλυτικά, οι συμμετέχοντες έχουν ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση σε μια βάση δεδομένων με μεγάλο αριθμό πελατών / προμηθευτών, κάτι που οδηγεί σε περισσότερες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Επίσης, οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαχείρισης φορτίου προσφέρουν απλοποίηση στις διαδικασίες πληροφόρησης μεταξύ των εμπλεκόμενων και στις διαδικασίες παροχής μεταφορικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να προκύπτει εξοικονόμηση χρόνου και κόστους για την απαιτούμενη διαχείριση των απαραίτητων επιχειρηματικών διαδικασιών.

- Ένας επίσης σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης των ηλεκτρονικών πλατφορμών εντοπίζεται στην ευρεία χρήση των smartphones και των εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα, με την παράλληλη υποστήριξη της τεχνολογίας GPS. Με τη χρήση των συγκεκριμένων συσκευών επικοινωνίας, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε ένα μεγάλο αριθμό μεταφορέων που στο παρελθόν δεν είχε εύκολη πρόσβαση, όπως στις περιπτώσεις που ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι ο ίδιος ο μεταφορέας. Η τεχνολογία επιταχύνει επίσης την ολοκλήρωση των «end-to-end» διαδικασιών, όπως η δημοπράτηση, η παρακολούθηση και εντοπισμός εμπορευμάτων, η απόδειξη παράδοσης και η πληρωμή, αυξάνοντας τις δυνατότητες των φορέων που συμμετέχουν.

- Τέλος, η παράδοση στο τελευταίο μίλι, ή με άλλα λόγια το τελευταίο σκέλος του ταξιδιού παράδοσης, αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτυχίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη διανομή των εμπορευμάτων, κάτι το οποίο αναμένεται να λάβει μεγαλύτερη αξία κατά τα προσεχή έτη. Οι εταιρείες αρχίζουν να αξιοποιούν το κομμάτι της διανομής ως ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ως έναν τρόπο για να κατευθύνουν τις πωλήσεις τους και να κερδίσουν μερίδιο της αγοράς, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο κομμάτι της έγκαιρης και αποτελεσματικής παράδοσης.

Μελέτη περίπτωσης: Cargomatic

Η Cargomatic έχει ως στόχο να εφαρμόσει στις εμπορευματικές μεταφορές μικρής εμβέλειας, το μοντέλο που επιτυχώς είχε εισάγει η

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχείρισης φορτίων της Cargomatic

Uber και η Lyft για τους οδηγούς ταξί, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των smartphones. Η Cargomatic έδωσε ιδιαίτερη σημασία στις εμπορευματικές μεταφορές γύρω από τα μεγάλα λιμάνια των ΗΠΑ, όπου χιλιάδες ανεξάρτητοι οδηγοί φορτηγών μεταφέρουν εμπορεύματα από τις αποβάθρες σε κοντινές αποθήκες και σιδηροδρομικούς σταθμούς. Παραδοσιακά, τα φορτηγά πραγματοποιούσαν προγραμματισμένες διαδρομές ενώ συχνά τα φορτία τους δεν συμπλήρωναν την πληρότητα φόρτωσης, μη καλύπτοντας σε πολλές περιπτώσεις το ναύλο του δρομολογίου. Με τη νέα ηλεκτρονική πλατφόρμα της Cargomatic, οι φορτωτές μπορούν να έχουν πλέον πρόσβαση σε

πλεονάζουσα μεταφορική δυνατότητα, σχεδόν σε πραγματικό χρόνο, με ένα συγκριτικά χαμηλότερο κόστος. Αυτή η πρακτική συνδυασμού φορτωτών και μεταφορέων, δημιουργεί μια win-win προοπτική, μεγιστοποιώντας το ωφέλιμο φορτίο, ενώ παράλληλα επιτρέπει φθηνότερο ναύλο. Μία πρόσθετη δυνατότητα που εισήγαγε η Cargomatic, ήταν να παρέχει στο χρήστη την επιλογή να ορίσει συνεργάτες της προτίμησής του. Ένας φορτωτής μπορεί να επιλέξει «προτιμώμενους μεταφορείς» δίνοντάς τους τον πρώτο λόγο στην εκτέλεση του δρομολογίου. Στις περιπτώσεις μη ύπαρξης συμφωνία, η πληροφορία του δρομολογίου γίνεται ορατή προς τους υπόλοιπους μεταφορείς που εξυπηρετούν τη συγκεκριμένη περιοχή, με σκοπό την εύρεση μέσου για την μεταφορά του εμπορεύματος.

Ο Α. Ντζούφας είναι απόφοιτος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, κάτοχος MBA και logistics consultant στην OPTILOG Advisory Services.

Ο Δρ. Β. Ζεϊμπέκης είναι Managing Director της OPTILOG Advisory Services, Υποδιευθυντής του Εργαστηρίου ΣυΣΠαλ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Αντιπρόεδρος Λειτουργιών της Ελληνικής Εταιρίας Logistics (EEL).

